

อาการแสดงที่คุกคามชีวิต

(Life-threatening Physical signs)

ศ. นพ. สันต์ หัตถิรัตน์

เลือดออก

รุนแรง

(SEVERE

BLEEDING)

- เลือดพุ่งออกตลอดเวลา หรือเป็นจังหวะ
- เลือดไหลออกตลอดเวลา
- เลือดออกมาก เช่น เปียกชุ่ม เสื้อผ้า ไหลนองพื้น
- เลือดออกจากแขน/ขาขาด หรือบาดแผลใหญ่ลึก

CARDIAC ARREST (หัวใจ หยุด)

- หมดสติ
- ไม่มีชีพจรคอ
- หายใจหยุด / เชือก

AIRWAY

OBSTRUCTION

(การอุดกั้น
ทางหายใจ)

- หายใจ / ไอ่ / พุดไม่ได้ :
คอถูกบีบ/รัด สำลักอุดคอหอย
- หายใจเข้ามีเสียงครืดคราด
(inspiratory stridor)
- หายใจออกมีเสียงหวีด
(expiratory wheeze)

หายใจผิดปกติ
ที่คุกคามชีวิต
(BREATHING
EMERGENCIES)

- หายใจลำบากมาก / หอบเหนื่อยมาก
- หายใจแปลก: agonal, ataxic, Biot's
- สีผิว / ริมฝีปาก / เล็บ: เขียว / แดงจัด
- กระสับกระส่าย / สับสน
- เหงื่อแตก / ความดันเลือดตก
- ไอรุนแรง / ต่อเนื่อง
- อ่อนเพลียมาก / หหมดแรง / หหมดสติ

ภาวะไม่เสถียร
(UNSTABLE
CONDITIONS)

- ช็อก (shocks)
- ชัก (seizures)
- หมดสติ (coma)
- ภาวะวิกฤตเวลา (time-sensitive conditions)

ช็อก (SHOCKS)

- รู้สึกตัวลดลง: ซึม สับสน หหมดสติ
- ตัวเย็น เหงื่อแตก ชีด
- ชีพจรเบาเร็ว หายใจเร็ว ความดันเลือดตก
- เวลาเลือดฝอย (capillary refill time)
> 2 - 3 วินาที

ช็อกจากภูมิแพ้รุนแรง (ANAPHYLACTIC SHOCK)

- ผื่นคัน ลมพิษ
- เสียงแหบ / หายใจมีเสียงหวีด
- หน้า / หนังตา / ริมฝีปากบวม
- ประวัติได้รับยา / สิ่งที่ทำให้แพ้
- **อย่ารอดจนผู้ป่วยช็อก**

ช็อกจากปริมาตรพร่อง (HYPOVOLEMIC SHOCK)

- อาการและอาการแสดง
ของช็อก
- เส้นเลือดดำคอไม่เต้นใน
ท่านอนหงายราบ

ช็อกจากน้ำตาลต่ำ (HYPOGLYCEMIC SHOCK)

- ซึมลง / สับสน / ชัก / ช็อค
- ประวัติเบาหวาน / ขาดอาหาร
- เจาะเลือดปลายนิ้วดูน้ำตาล
- ถ้าสงสัย ลองให้ 50% กลูโคส 50 มล. IV

ช็อกจากสารพิษ

(INTOXICATION SHOCK)

- ประวัติพิษ: จากยา/อาหาร/สัตว์
- อาการแสดงของกลุ่มพิษ
(specific toxidromes)

เตสิพิวส์ 25 ก.พ.59

“บันนี่เพียร์” ขับรถชนขอบทางด่วน 24 ก.พ.59
หน้าอกกระแทกกับพวงมาลัย เพราะไม่คาดเข็มขัด
นิรภัย

รถกู้ชีพเข้าช่วยนำส่ง ร.พ.ที่ไกลที่สุด

ขณะนำส่ง จนเข้าห้องฉุกเฉินแล้ว ผู้ป่วยรู้สึกตัวดี
ร้องเจ็บตลอด

๑๕ นาทีต่อมา เสียชีวิต ในห้องฉุกเฉิน

ผลตรวจศพ : ผนังหัวใจห้องบนฉีก เกิด cardiac
tamponade (หัวใจถูกบีบ/รัด)

ภาวะบีบ/รััดหัวใจ (CARDIAC TAMPONADE)

- ภาวะขาดเลือดที่ทรวงอก
- อาการแสดงของช็อก แต่มี
- Kussmaul's sign และ paradoxical pulse

ช็อกจากเชื้อโรค

(SEPTIC SHOCK)

- อาการแสดงของช็อก + ไข้สูง
- + ตำแหน่งติดเชื้อ

**ช็อกจากอวัยวะ
สำคัญล้มเหลว
(SHOCK FROM VITAL
ORGAN FAILURE)**

- **อาการแสดงของช็อก**
- **อาการแสดงของการล้มเหลว
ของอวัยวะสำคัญ**

ชัก (SEIZURES)

- ชักจริง หรือ ชักหลอก
- (caloric test)
- มีภาวะคุกคามชีวิตหรือไม่
- หาสาเหตุ

ชักจากน้ำตาลต่ำ (HYPOGLYCEMIC SEIZURE)

- ชัก ตัวเย็น เหงื่อแตก
- ประวัติเบาหวาน / ขาดอาหาร
- เจาะเลือดปลายนิ้วดูน้ำตาล
- ถ้าสงสัย ลองให้ **50%** กลูโคส
50 มล.IV

โรคลมชัก

(EPILEPSY)

- ประวัติขาดยา / สิ่งกระตุ้น
- ชักจริงหรือหลอก
- ไม่แน่ใจ ลองให้ **diazepam IV**

ชักเพราะร้อนมาก

(HEAT STROKE)

สมองเสียเพราะร้อน

(ไม่ใช่อาการเป็นลม

และไม่ได้เกิดจากแดด)

- อากาศร้อนจัด และกินน้ำไม่พอ
- ตัวร้อนจัด และไม่มีเหงื่อ
- ซึม / สับสน / ชัก / หหมดสติ
- อาการทางสมองอื่นๆ

ชักจากครรภ์ เป็นพิษ (ECLAMPSIA)

- ครรภ์ไตรมาสสุดท้าย และมี
- ความดันเลือดสูง
- ประวัติชัก

ชักจากสุรา

(ALCOHOLIC SEIZURE)

- ประวัติกิน / ขาดสุรา แล้วชัก
- เจาะเลือดดูน้ำตาล
- ถ้าให้กลูโคส ต้องให้ **thiamine** ด้วย

ชักจาก INH

(INH INTOXICATION)

- ชัก (ให้ diazepam ได้ผลน้อย)
- ประวัติกิน INH เกินขนาด

ชักจากสาเหตุอื่น

- หาสาเหตุจากประวัติ และ
- การตรวจต่างา

รู้สึกตัวลด
ถึง หมดสติ
(COMA)

- **GCS < 9**
- Pain responsive (in AVPU)
- หาสาเหตุ: น้ำตาลต่ำ สุรา สารพิษ

ภาวะวิกฤตเวลา
(TIME-SENSITIVE
CONDITIONS)

- Strokes
- STEMI
- Sepsis
- Multiple trauma

โรคหลอดเลือดสมอง / เส้น
เลือดสมองตีบ/ตัน/แตก
(STROKES)

- แขน-ขาชา / อ่อนแรง / รู้สึกผิดปกติ ที่ซีกเดียวกันของร่างกาย
- หน้าเบี้ยว / พูดไม่ชัด
- เวียนหัว / ตาพร่ามัว / เดินเซ

กล้ามเนื้อหัวใจตาย
แบบ ST ยก
(STEMI)

- อาการเจ็บแน่นอก/ ยอดอก/
คอ/ คาง/ หลัง/ ไหล่/ แขน
แบบหัวใจขาดเลือด
- ECG

เชื้อเข้ากระแสเลือด

(SEPSIS)

- ไข้สูง + อาการรุนแรงอื่น
- มีปัจจัยเสี่ยงต่อการติดเชื้อ

**บาดเจ็บรุนแรง /
หลายแห่ง
(MULTIPLE TRAUMA)**

จากประวัติและการตรวจ

ขอบคุณ

คำถาม และ ความคิดเห็น